

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2015

262/2015

## Laki

### terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 27 §:n 3 momentti, *muutetaan* 5, 7—10 ja 13 §, 14 a §:n 1 momentti, 2 momentin 1 ja 2 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 14 b §, 24 a §:n 2 momentin 1 ja 5 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 24 b §:n 2 momentti, 25 §, 27 §:n 1 ja 4 momentti, 28—31 §, 32 §:n 1 momentti sekä 33, 37, 38 ja 42 §,

sellaisina kuin niistä ovat 5, 7—10 ja 13 §, 14 a §:n 1 momentti, 2 momentin 1 ja 2 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 14 b ja 37 § laissa 1200/2007, 24 a §:n 2 momentin 1 ja 5 kohta laissa 312/2011, 24 a §:n 3 ja 4 momentti sekä 24 b §:n 2 momentti laissa 1550/2009, 25 § laeissa 1030/2000, 923/2003 ja 1261/2005, 28 § laissa 1030/2000 ja 38 § osaksi laissa 682/1999, sekä

*lisätään* 14 a §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1200/2007, uusi 4 a kohta, 14 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1200/2007, uusi 5—7 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 8 momentiksi, lakiin uusi 14 c §, 24 a §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 312/2011, uusi 6 kohta ja lakiin uusi 40 b § seuraavasti:

#### 2 luku

#### Oikeus toimia terveydenhuollon ammattihenkilönä

##### 5 §

*Oikeus harjoittaa eräitä muita terveydenhuollon ammatteja ja ammattinimikkeen käyttöoikeus Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa proviisorin, psykologin, puheterapeutin, ravitsemusterapeutin, farmaseutin, sairaanhoitajan, kättilön, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, laboratoriohoitajan, röntgenhoitajan, suuhygienistin, toimintaterapeutin, optikon ja hammasteknikon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on

suorittanut kyseiseen ammattiin johtavan koulutuksen Suomessa.

Henkilöllä, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksella säädettyyn ammattiin johtavan koulutuksen Suomessa, on oikeus käyttää kyseistä ammattinimikettä. Jos ammattiin johtavaa koulutusta ei ole säännelty, ammattinimikkeen käyttöoikeuden edellytyksenä on, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on hakemuksesta hyväksynyt koulutuksen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

##### 7 §

*Oikeus harjoittaa proviisorin, sairaanhoitajan tai kättilön ammattia automaattisen tunnustamisen periaatteen nojalla*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden har-

joittaa Suomessa proviisorin, sairaanhoitajan tai kättilön ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi proviisorin, sairaanhoitajan tai kättilön ammatin harjoittamiseen itsenäisesti.

## 8 §

*Oikeus harjoittaa terveydenhuollon ammattia ja ammattinimikkeen käyttöoikeus yleisen tunnustamisjärjestelmän nojalla*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa psykologin, puheterapeutin, ravitsemusterapeutin, farmaseutin, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, laboratoriohoitajan, röntgenhoitajan, suuhygienistin, toimintaterapeutin, optikon ja hammasteknikon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettu tutkintotodistus tai sen kanssa vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseisiin ammatteihin.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden käyttää Suomessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettu tutkintotodistus tai sen kanssa vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseisiin ammatteihin.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on mahdollisuus määrätä hakijalle sopeutumisaika tai kelpoisuuskoe siten

kuin siitä on säädetty ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1093/2007). Hakija saa valita, suorittaako hän korvaavana toimenpiteenä sopeutumisaajan vai kelpoisuuskokeen. Sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

Jos EU- tai ETA-valtiossa lääkärin, hammaslääkärin, proviisorin, sairaanhoitajan tai kättilön koulutuksen suorittanut EU- tai ETA-valtion kansalainen ei täytä unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettua syystä ammattipätevyyden automaattisen tunnustamisen edellytyksiä, häneen sovelletaan, mitä 3 momentissa säädetään. Jos hakijalta edellytetään korvaavan toimenpiteen suorittamista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kuitenkin määrätä, onko hakijan suoritettava sopeutumisaika vai kelpoisuuskoe.

## 9 §

*Väliaikainen ja satunnainen palvelujen tarjoaminen*

Toiseen EU- tai ETA-valtioon laillisesti sijoittautunut ammatinharjoittaja, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti 6—8 §:ssä tarkoitettua ammattia, voi tarjota kyseiseen ammattiin liittyviä palveluja Suomessa väliaikaisesti tai satunnaisesti. Hänen on kuitenkin tehtävä kirjallinen ennakkoilmoitus Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle siirtyessään tarjoamaan ammattiinsa kuuluvia palveluja väliaikaisesti ja satunnaisesti Suomessa. Sama koskee EU- tai ETA-valtion kansalaista, jolla on muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa laillinen oikeus toimia itsenäisesti valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettua nimikesuojatun ammattihenkilön ammatissa, jos hän haluaa käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikettä tarjotessaan ammattiinsa kuuluvia palveluja väliaikaisesti ja satunnaisesti Suomessa.

Ilmoitus on voimassa vuoden, ja se on uudistettava, jos henkilö aikoo jatkaa palvelujen tarjoamista. Kun palveluja on tarkoitus

tarjota ensimmäistä kertaa, ilmoitukseen tulee liittää asiakirjat, jotka osoittavat, että palvelujen tarjoajalla on oikeus toimia laillisesti si joittautumisvaltiossa ja että hän täyttää muut ammattipätevyysdirektiivissä palvelujen tarjoamiselle säädetyt edellytykset. Jos jokin palvelujen tarjoajan toimimisoikeuteen vaikuttava seikka muuttuu merkittävästi, tämän tulee toimittaa tätä koskevat asiakirjat Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoituksen tekemisestä ja siihen liitettävistä asiakirjoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi potilasturvallisuuden varmistamiseksi tarkistaa palvelujen tarjoajan ammattipätevyyden ennen kuin palveluja tarjotaan ensimmäistä kertaa. Ammattipätevyyden tarkistaminen ei kuitenkaan koske 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuja ammattipätevyyden automaattisen tunnustamisen piiriin kuuluvia ammatinharjoittajia. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on päätettävä tarkistuksen tuloksesta kuukauden kuluessa palvelujen tarjoamista koskevan ilmoituksen ja siihen liitettyjen asiakirjojen vastaanottamisesta taikka ilmoitettava palvelujen tarjoajalle vastaavassa ajassa ammattipätevyyden tarkistamatta jättämisestä tai asiassa tarvittavasta lisäselvityksestä. Jos asian ratkaiseminen edellyttää lisäselvitystä, ammattipätevyyden tarkistuksen tulosta koskeva päätös on tehtävä kahden kuukauden kuluessa riittävien asiakirjojen vastaanottamisesta. Palvelujen tarjoaminen voidaan aloittaa, jos päätöstä tai ilmoitusta ei ole tehty edellä tarkoitetuissa määräajoissa.

Jos palvelujen tarjoajan saaman koulutuksen ja asianomaisen ammatin harjoittajalta Suomessa edellytetyn koulutuksen välillä on olennainen ero, joka saattaa vaarantaa potilasturvallisuuden, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on annettava palvelujen tarjoajalle mahdollisuus osoittaa kelpoisuuskokeen avulla, että hän on hankkinut puuttuvat tiedot tai pätevyyden. Mahdollisuus ammattipätevyyden osoittamiseen on annettava siten, että palvelujen tarjoaminen voidaan aloittaa kuukauden kuluessa siitä, kun päätös ammattipätevyyden tarkistamisesta on tehty.

Kun palvelujen tarjoajan ammattipätevyys

on tarkistettu, palvelujen tarjoamisessa on käytettävä tässä laissa tai valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettua ammattinimikettä. Ammattipätevyyden automaattisen tunnustamisen piiriin kuuluvien ammattien harjoittajien on käytettävä palveluja tämän pykälän nojalla tarjotessaan vastaavasti tässä laissa tarkoitettua ammattinimikettä. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on luopunut ammattipätevyyden tarkistamisesta, ammattinimikkeen käyttöön sovelletaan, mitä ammattipätevyyden tunnustamisesta annettussa laissa säädetään.

## 10 §

### *EU- tai ETA-valtiossa koulutuksen saanut kolmannen maan kansalainen*

Mitä 6—9 §:ssä säädetään, sovelletaan myös ammattipätevyyden tunnustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen, joka perustuu muiden kuin EU- tai ETA-valtioiden kansalaisten asemaa koskevaan unionin lainsäädäntöön, kun tällaisen valtion kansalainen on suorittanut koulutuksensa pääosin EU- tai ETA-valtiossa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä ja määräämnsä ehdoin myöntää muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle muun kuin EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut koulutuksensa EU- tai ETA-valtiossa, ammatinharjoitamisluvan 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin tai oikeuden toimia lailistettuna ammattihenkilönä Suomessa edellyttäen, että hakijalla on tehtävän edellyttämä valtioneuvoston asetuksella säädetty pätevyys ja riittävä kielitaito. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi vastaavasti hakeemuksesta myöntää muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle muun kuin EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksella säädettyyn ammattiin johtavan, lupa- ja valvontaviraston hyväksymän koulutuksen EU- tai ETA-valtiossa, oikeuden käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Suomessa edellyttäen, että hakijalla on tehtävän edellyttämä riittävä kielitaito.

## 13 §

*EU- tai ETA-alueen ulkopuolella koulutuksen saanut kolmannen maan kansalainen*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä ja määräämnsä ehdoin myöntää henkilölle, joka ei ole EU- tai ETA-valtion kansalainen ja joka on suorittanut koulutuksensa EU- tai ETA-alueen ulkopuolella, ammatinharjoittamisluvan 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin tai oikeuden toimia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa edellyttäen, että hakijalla on tehtävän edellyttämä valtioneuvoston asetuksella säädetty pätevyys ja riittävä kielitaito. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi vastaavasti hakemuksesta myöntää henkilölle, joka ei ole EU- tai ETA-valtion kansalainen ja joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksella säädettyyn ammattiin johtavan, lupa- ja valvontaviraston hyväksymän koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella, oikeuden käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Suomessa edellyttäen, että hakijalla on tehtävän edellyttämä riittävä kielitaito.

## 14 a §

*Hakemuksen liitteet*

Edellä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää oppilaitoksen antama tutkintotodistus tai muu asianomaisen alan pätevyyttä osoittava todistus ja tarvittaessa toteutunut koulutusohjelma. Hakemukseen tulee liittää henkilöllisyyden todistava asiakirja.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun ammattipätevyyden tunnustamista tai hyväksymistä koskevaan hakemukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

1) hakijan henkilöllisyyden ja kansalaisuuden todistavat asiakirjat;

2) muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat tai koulutuksesta annettu asiakirja, joka antaa oikeuden ryhtyä harjoittamaan asianomaista ammattia;

4 a) jos hakija on harjoittanut ammattia sellaisessa maassa, joka ei rekisteröi kyseisen

ammatin harjoittajia, edellä mainitun maan toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, ettei maa rekisteröi asianomaisen ammatin harjoittajia taikka muu luotettava selvitys asiasta;

Hakijan on 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä sellaiset hänen koulutustaan koskevat tiedot, joiden avulla lupa- ja valvontavirasto voi määrittää mahdolliset olennaiset erot Suomessa vaadittavaan koulutukseen verrattuna.

Jos asiakirja esitetään jäljennöksenä, jäljennöksen tulee olla Suomessa tai muussa EU- tai ETA-valtiossa virallisesti oikeaksi todistettu tai suomalaisen oppilaitoksen sen antamasta todistuksesta oikeaksi todistama jäljennös. Hakemukseen tulee liittää Suomessa tai muussa EU- tai ETA-valtiossa auktorisoidun tai virallisen kielenkääntäjän kääntämät suomen-, ruotsin- tai englanninkieliset käännökset muista kuin suomen, ruotsin tai englannin kielellä laadituista asiakirjoista.

EU- tai ETA-alueen ulkopuolella tutkintonsa suorittaneen on ammatinharjoittamisoikeutta koskevaan hakemukseen liitettävä luotettava selvitys tutkintotodistuksen oikeellisuudesta.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen ilmoittamaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle väestötietojärjestelmän mukaisen henkilötunnuksensa heti sen saatuaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poiketa edellä esitetyistä asiakirjavaatimuksista, jos hakija on kansainvälistä suojelua saava henkilö ja jos hakijan kansalaisuus, henkilöllisyys ja koulutus ovat luotettavasti selvitettävissä muulla tavalla. Erityisistä syistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi myös muissa tilanteissa poiketa edellä esitetyistä asiakirjavaatimuksista.

## 14 b §

*Hakemuksen käsittely eräissä tapauksissa*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 6—8 §:ssä, 10 §:n

1 momentissa, 11 §:n 5 momentissa ja 12 §:ssä tarkoitettulle hakijalle tämän toimitamien asiakirjojen vastaanottamisesta sekä mahdollisesti puuttuvista asiakirjoista kuukauden kuluessa asiakirjojen vastaanottamisesta. Edellä tarkoitettuun hakemukseen on annettava päätös viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kaikkien vaadittavien asiakirjojen vastaanottamisesta. Silloin, kun hakemuksen käsittelyyn sovelletaan unionin tunnustamissäännösten mukaista yleistä tunnustamisjärjestelmää, päätös hakemukseen on kuitenkin annettava viimeistään neljän kuukauden kuluttua kaikkien vaadittavien asiakirjojen vastaanottamisesta.

#### 14 c §

*EU- tai ETA-alueen ulkopuolella koulutuksen saaneen lääkärin tutkinnon hyväksyminen Suomessa lääkärin ammattiin johtavaksi koulutukseksi*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tekee hakemuksesta päätöksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella koulutuksen saaneen lääkärin tutkinnon hyväksymisestä lääkärin ammattiin johtavaksi koulutukseksi, jos lääkärin tutkinto täyttää vähimmäisvaatimukset. Hakemuksen liitteeksi hakijan tulee 14 a §:stä poiketen toimittaa seuraavat asiakirjat:

- 1) hakijan henkilöllisyyden ja kansalaisuuden osoittavat asiakirjat;
- 2) muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat tai suoritetusta koulutuksesta annettu asiakirja, joka antaa oikeuden ryhtyä harjoittamaan lääkärin ammattia;
- 3) jos hakijalle on myönnetty oikeus harjoittaa lääkärin ammattia jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa, kyseisen maan toimivaltaisen viranomaisen enintään kolme kuukautta aikaisemmin antama todistus siitä, että tätä oikeutta ei ole rajoitettu eikä poistettu vakavan ammatillisen virheen vuoksi tai muusta vastaavasta syystä;
- 4) jos hakija on harjoittanut lääkärin ammattia sellaisessa maassa, joka ei rekisteröi lääkäreitä, edellä mainitun maan toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, ettei maa rekisteröi lääkäreitä, taikka muu luotettava selvitys asiasta; ja

5) luotettava selvitys tutkintotodistuksen ja sen liitteiden oikeellisuudesta.

Jos 1 momentissa mainittu asiakirja esitetään jäljennöksenä, jäljennöksen tulee olla Suomessa tai muussa Euroopan unionin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa virallisesti oikeaksi todistettu. Hakemukseen tulee liittää Suomessa tai muussa EU- tai ETA-valtiossa auktorisoidun tai virallisen kielenkääntäjän kääntämät suomen-, ruotsin- tai englanninkieliset käännökset muista kuin suomen, ruotsin tai englannin kielellä laadituista asiakirjoista.

Hakija ei voi suorittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämää palvelua, lisäopintoja, kuulusteluja tai lääke-riharjoittelua ennen kuin lupa- ja valvontavirasto on tehnyt päätöksen koulutuksen hyväksymisestä.

Jos hakija on kansainvälistä suojelua saava henkilö, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poiketa edellä esitetyistä asiakirjavaatimuksista, mikäli hakijan henkilöllisyys, kansalaisuus ja koulutus ovat luotettavasti osoitettavissa muulla tavoin. Erityisesti syistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi myös muissa tilanteissa poiketa edellä esitetyistä asiakirjavaatimuksista.

#### 24 a §

*Terveystietojärjestelmän ammattihenkilöiden keskusrekisteri*

---

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, väestötietojärjestelmän mukainen henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

---

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suoritaneen lääketieteen, hammaslääketie-

teen tai farmasian opiskelijan nimi, väestötietojärjestelmän mukainen henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista;

6) sellaisen laillistettavaan terveydenhuollon ammattihenkilön ammattiin opiskelevan henkilön nimi, väestötietojärjestelmän mukainen henkilötunnus ja kotiosoite, johon Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on kohdistanut valvontatoimenpiteenä huomautuksen, kurinpitotoimenpiteen tai turvaamistoimenpiteen sekä tiedot edellä tarkoitetusta valvontatoimenpiteestä.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ja 6 kohdassa tarkoitettua turvaamistoimenpidettä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta tai kahden vuoden kuluttua siitä, kun 9 §:ssä tarkoitettu väliaikainen tai satunnainen terveydenhuollon palvelujen tarjoaminen on päättynyt. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja 6 kohdassa tarkoitettua huomautusta ja kurinpitotoimenpidettä koskevat tiedot poistetaan, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjalaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa. Rangaistusta koskeva tieto tulee poistaa myös, kun rangaistukseen tuomitsemisen syynä olleen teon rangaistavuus on poistettu. Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan, kun henkilölle on myönnetty oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, proviisorin tai farmaseutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä tai kun opintojen aloittamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Keskusrekisteriin merkitään lisäksi tarvittaessa tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön varaamisesta valmiuslain (1552/2011) mukaista poikkeusoloihin varautumista varten siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

#### 24 b §

##### *Tietojen antaminen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä*

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan

julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä antaa viranomaiselle ja sosiaali- ja terveydenhuollon työnantajalle ja toimintayksikölle tietoja tämän lain 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta rikoksen seuraamuksesta työhön liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

#### 25 §

##### *Ammattitoiminnan asianmukaisuuden selvittäminen*

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että terveydenhuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn takia kykenemätön toimimaan ammatissaan, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa terveydenhuollon ammattihenkilön lääkärintarkastukseen tai sairaalatutkimuksiin (*ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittäminen*). Ammatillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista.

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamistaidossa tai ammatitiedoissa on puutteita, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa terveydenhuollon ammattihenkilön ammatitaitojen tai -tietojen tutkimiseksi työkokeiluun, työnäytteen tai kuulusteluun (*ammattitaidon selvittäminen*). Ammatitaidon selvittämisestä syntyneet kustannukset korvataan valtion varoista.

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö ei suostu 1 tai 2 momentissa säädettyyn selvittämiseen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattiaan tai peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisluvan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että terveydenhuollon ammattioikeutta hakeva henkilö on 1 momentissa mainituista syistä kyke-

nemätön toimimaan asianomaisessa ammatissa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää hakijalta ammatillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittämistä lääkärintarkastuksen tai sairaalatutkimuksen avulla.

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeutta hakevan henkilön ammatinharjoittamistaidossa tai ammatitiedoissa on puutteita, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää hakijalta ammattitaidon selvittämistä työkokeilun, työnäytteen tai kuulustelun avulla.

Jos terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeutta hakeva ei suostu 4 tai 5 momentissa säädettyyn selvittämiseen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi hylätä hakemuksen. Ammattioikeutta hakevan henkilön ammatillisen toimintakyvyn, terveydentilan tai ammattitaidon selvittämisestä syntyneitä kuluja ei korvata valtion varoista.

## 27 §

### *Ammattitoiminnassa tehty rikos*

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö on tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, jonka hän on tehnyt ammattitoiminnassaan, ja tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman ja jos rikokseen liittyvistä asianhaaroista on havaittavissa, ettei hän ole sen luottamuksen arvoinen, jota hänen tulee nauttia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi laillistetulta ammattihenkilöltä poistaa määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti ammatinharjoittamisoikeuden tai luvan saaneelta ammattihenkilöltä peruuttaa ammatinharjoittamisluvan määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä määräajaksi tai jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

Jo ennen kuin tuomioistuimen päätös, jolla terveydenhuollon ammattihenkilö on tuomittu vankeusrangaistukseen taikka viralta

pantavaksi tai virantoimituksesta erotettavaksi, on saanut lainvoiman, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia tai peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisluvan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

## 28 §

### *Kykenemättömyys toimia ammatissa*

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn perusteella taikka muulla tavoin perustellusti todetun ammattitaidottomuuden vuoksi kykenemätön toimimaan terveydenhuollon ammattihenkilönä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi päättää 26 §:ssä säädetystä toimenpiteestä.

## 29 §

### *Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet*

Käsitellessään 25—28 §:ssä tarkoitettuja asioita Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa väliaikaisesti kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia tai väliaikaisesti rajoittaa oikeutta harjoittaa ammattia taikka väliaikaisesti peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisluvan tai väliaikaisesti kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

## 30 §

### *Potilasasiakirjojen siirtäminen terveyskeskukseen*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyessään tässä laissa säädettyihin turvaamistoimenpiteisiin määrätä ammattiaan itsenäisesti harjoittaneen terveydenhuollon ammattihenkilön erityisestä syystä luovuttamaan potilasasiakirjat sen paikkakunnan terveyskeskukseen erillisarkistona hoidettavaksi, jossa tämä harjoittaa ammattiaan.

## 31 §

*Ammatinharjoittamisoikeuden tai -lupan taikka ammattinimikkeen käyttöoikeuden poistaminen terveydenhuollon ammattihenkilön omasta pyynnöstä*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi terveydenhuollon ammattihenkilön omasta pyynnöstä rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta taikka poistaa sen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa ammatinharjoittamislupan tai poistaa nimikesuojatun ammattihenkilön oikeuden käyttää asianomaista ammattinimikettä ammattihenkilön omasta pyynnöstä.

## 32 §

*Ammatinharjoittamisoikeuden tai -lupan taikka ammattinimikkeen käyttöoikeuden palauttaminen*

Kun terveydenhuollon ammattihenkilöltä on poistettu ammatinharjoittamisoikeus määräajaksi tai toistaiseksi taikka sitä on rajoitettu tai se on kielletty, kun hänen ammatinharjoittamislupansa on peruutettu taikka kun häntä on kielletty käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä, terveydenhuollon ammattihenkilö voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta uudelleen hakea ammatinharjoittamisoikeuden palauttamista tai sen rajoituksen poistamista, ammatinharjoittamislupan palauttamista taikka asetuksella säädetyn terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikkeen käyttöoikeuden palauttamista siten, kun ammatinharjoittamisoikeuden poistamisen tai rajoituksen, ammatinharjoittamislupan peruuttamisen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisen aiheuttanut syy on lakannut.

## 33 §

*Kirjallinen varoitus*

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö ammatitoiminnassaan on menetellyt vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai

määräyksiä taikka syylistynyt tehtävässään muutoin virheellisyyteen tai laiminlyöntiin eikä virheellisyys tai laiminlyönti ole sen laatuista, että häntä olisi syytettävä tuomioistuimessa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa hänelle kirjallisen varoituksen.

## 37 §

*Ammatinharjoittamisoikeutta tai ammattinimikkeen käyttöoikeutta koskevan hakemuksen hylkääminen*

Jos hakija täyttää 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 6—8 §:ssä, 10 §:n 1 momentissa, 11 tai 12 §:ssä säädetyt vaatimukset, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi hylätä hakemuksen vain sellaisella perusteella, jolla laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta voidaan rajoittaa tai se voidaan poistaa taikka jolla nimikesuojattua ammattihenkilöä voidaan kieltää käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

## 38 §

*Kuuleminen*

Ennen 25—28 §:ssä tarkoitetun asian lopullista ratkaisemista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on varattava terveydenhuollon ammattihenkilölle tilaisuus antaa selitys asiassa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi ennen 1 momentissa tarkoitetun asian ratkaisemista kuulla asiantuntijoita.

## 40 b §

*Tuomioistuimen ratkaisua koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Tuomioistuimen tulee viipymättä lähettää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle jäljennös päätöksestään, jolla se on määrännyt terveydenhuollon ammattihenkilölle sakko-, vankeus- tai muun rangaistuksen sellaisen rikoksen johdosta, johon terveydenhuollon ammattihenkilö on syylistynyt ammatitoiminnassaan.

## 42 §

*Kuulutus virallisessa lehdessä*

Rajoitetusta, poistetusta, kielletystä tai palautetusta ammatinharjoittamisoikeudesta, peruutetusta tai palautetusta ammatinharjoittamisluvasta taikka asetuksella säädetyn terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisestä tai sen palauttamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on viipymättä kuulutettava virallisessa lehdessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2015.

Terveydenhuollon ammattihenkilön hakemukseen, joka koskee ammattioikeuden myöntämistä ja joka on tullut vireille ennen lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ennen lain voimaantuloa määräämään palveluun, lisäopintoihin ja kuulusteluihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2015

**Tasavallan Presidentti**

**SAULI NIINISTÖ**

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*